

Hea Eesti rahvas.

Lõppevale aastale täna tagasi vaadates loeme mõttes kokku selle plusse ja miinuseid. Igaüks saab kokku omaenda summa. Loodan, et meie ühised rõõmud ja kordaminekud kaaluvad kokkuvõttes muredest rohkem. Nii võiksime ka aasta kui terviku pigem heade kui halbade hulka arvata.

Mulluses aastavahetuskõnes ütlesin, et muremusta taeva servas paistab valgust; et me tunneme oma majanduse ja heaolu suure kukkumise lõppu ja uue kosumise algust. Nii ka läks. Ja meil pole põhjust häbeneda. Kriis ei kasvanud katastroofiks ka põhjusel, et me ise tegime raskes olukorras – aga tegelikult juba ka enne neid kehvemaid aegu – üldjoontes õigeid asju.

Siiski pole paljud meie seast leidnud ka majanduse paranevates oludes endale tööd. Kergendust ei pruugi ses osas kõigile tuua ka algav aasta. Meie ühine mure on see, et tööpuudusest ei saaks karjäär ja üksijäetusest elulaad.

Meil peab jätkuma tahet ja oskust nii abi küsida kui ka seda anda. Aga ennekõike peab jätkuma tahet raskest seisust välja tulla. Ümber ja uuesti õppida. Püsti tõusta ja uuesti alustada.

Eesti ettevõtjatel ja töötajatel tuleb otsida tegevust ja töökohti ka valdkondadest, mida pole veel olemas, kus veel ei toodeta ega teenindata. See võib kõlada võimatuna. Ometi on just selliste ja ainult selliste otsingute tulemusena jõudnud inimkond – sealhulgas ka Eesti – oma tänase eduni. Need otsingud saavad käia ainult kooli, meie hariduse kaudu.

Hea Eesti rahvas.

Masuajal on leidnud kinnitust need põhitõed, mida me ise enda kohta arvanud ja teadnud oleme. Et me paremate ja halvemate aegade ainus tõsiseltvõetav mõõt on meie peremehetunne siin maal ja teod selles ilmas, mitte olud ja asjad.

Teiseks lubavad halvemad ajad meil rahulikult vaadata kõigele sellele, kuidas oleme harjunud oma riigiasju ajama ja hakkama saamist mõõtma. Eesti taastas oma iseseisvuse juba 20 aastat tagasi. Me ise oleme oma elu märkimisväärselt muutnud. Me oleme nüüd targemad ja jõukamad. Me teame oma tugevusi ja tunneme oma nõrkusi. Kõigi nende teadmiste toel tulebki seada uusi eesmärke.

Ma imestan, kui kuulen kurtmist, justkui poleks Eestil enam suurt sihti, mille poole ühiselt liikuda. Sest me näeme Eestis ka tardumist. Me ei peaks klammerduma mineviku dogmadesse ega uskuma, et kõik kunagised lahendused töötavad igavesti.

Kõigele sellele peame – mu kallid kaasmaalased – mõtlema 6. märtsil, kui parlamenti pürgivad erakonnad ja üksik-kandidaadid pakuvad kodanikele lähiaastate valikuid. Mida teeme? Kuidas teeme? Ja – kõige olulisemalt – mida me tahame?

Siis peab rahvas kõrgeima kohtumõistjana ka otsustama, mis on me poliitikaajamises lubatud ja mis mitte. Demokraatia pole müügiks. Austust ei saa osta. See peab olema välistatud, kui me oleme peremehed omal maal.

Hea Eesti rahvas.

Seekord tuleb uus aasta teisiti. Juba mõne hetke pärast hakkab Eestis kehtima euro, sama vääring, mida kasutab valdav osa Euroopast.

Kohe saab ka Tallinn enesele Euroopa kultuuripealinna tiitli. Loodan, et kasutame seda kui võimalust muutuda ka ise seesmiselt kultursemaks ja euroopalikumaks. Et me tajuksime, kuidas kultuur kannab meid, mitte meie ei kanna kultuuri. Et meie tipp-orkestrid ja dirigendid ja kirjanikud ja muuseumid ja teised on hindamatu väärtus. Nendeta poleks Eestit, vaid oleks üks hoopis teine asi.

Kallid kaasmaalased.

Meie vanemate jalajälgi on siin maal mitme aastatuhande jagu. Siit on mindud ja siia on tulnud; siin on olnud ka väga vaikkeid aegu, mil eestlase astumine oli harv ja arglik.

Täna võime me ometi täie kindlusega öelda: me oleme teel. Me oleme teel tulevikku, Eesti on teel tulevikku! Toetame koos minnes üksteist. Jätkugu meil kaasteeliste armastust, mõistmist ja hoolimist.

Head homset! Head uut aastat!

Elagu Eesti!